

ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ

**КАФЕДРА
ГУМАНІТАРНИХ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
ДИСЦИПЛІН**

**ІСТОРІЯ УКРАЇНИ та
УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ**

ЗМ. 2

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ З СЕРЕДИНИ

XVII ст. ДО СУЧАСНОСТІ

Заняття 1.

Українська національна революція

середини XVII ст.

САМОСТІЙНА РОБОТА

ЗМ.2. Заняття 2. Громадянська війна:

1. Зовнішньополітична діяльність гетьмана Б. Хмельницького.
2. Значення Андрусівської угоди та Вічного миру для українських земель.
3. Історичне значення національно-визвольної війни українського народу.

НАВЧАЛЬНІ ПИТАННЯ:

- 1. Причини, характер, рушійні сили і періодизація національно-визвольної боротьби.**
- 2. Утворення Української гетьманської держави.**
- 3. Громадянська війна та поділ козацької України на два гетьманства (1657-1676 р.).**

ВСТУП

**«ЗОЛОТОГО СПОКОЮ»
(період з 1638 до 1648 р.),
був вдаваним.**

Перше навчальне питання

**Причини, характер,
рушійні сили і
періодизація
національно-
визвольної боротьби.**

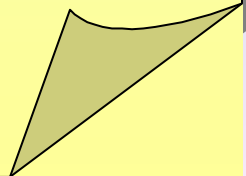

***Богдан Хмельницький
(1595 - 1657)***

***Знаменитий гетьман
України, засновник
козацької держави –
Війська Запорозького.
Гетьман Війська
Запорозького.***

Рушійні сили визвольної боротьби:

1. **Козацтво** – ядро і провідна сила.
2. **Селянство** – проти земельної власності феодалів, проти кріпацтва.
3. **Міщани** – підтримували селян і боролися за визволення міст.
4. **Представники православного духовенства** – взяли безпосередню участь у подіях революції.
5. **Частина української шляхти** – прийняла участь у формуванні козацтва .

Цілі боротьби

- 1. Ліквідація польського панування.**
- 2. Звільнення від національно-релігійного гноблення.**
- 3. Ліквідація магнатського землеволодіння, фільварково-панщинної системи господарства, кріпацтва.**
- 4. Утворення незалежної Української держави.**

Українська національна революція у своєму розвитку пройшла кілька етапів:

I етап (лютий 1648 —червень1652рр.) — найбільше піднесення та утворення держави.

II етап (червень1652 —серпень1657рр.) — період погіршення економічного та політичного становища. Пошук союзників.

III етап (вересень1657 —червень1663 рр.) — розкол України на два гетьманства.

IV етап (липень 1663 - 1676 рр.) – боротьба за возз'єднання України. Поразка національно-визвольної боротьби.

Революція – докорінний переворот у соціально-політичній та економічній сфері життя держави або певних територій.

Друге навчальне питання

**Утворення Української
гетьманської держави.**

Адміністративно-територіальний розподіл:

Полково-сотенний;

Кількість полків не була сталою: якщо 1649 р. їх налічувалося 16, то 1650 р. — вже 20.

Київське, Чернігівське, Брацлавське воєводства, східні райони Поділля та Волині за Зборівським договором 1649 р.

image-boss.net

Історико-географічні області у зарубіжжі

- 1 Берестейщина
- 2 Холмщина, Підляшшя, Білицина
- 3 Перемишльщина
- 4 Пряшівщина
- 5 Мармарощина
- 6 Задунайщина
- 7 Кубань
- 8 Донщина

Більш активне переселення українців в Слобожанщину розгорнулося в **30-х рр. XVII ст.** Це було спричинено, насамперед, зростанням небезпеки з боку татар, а також поразкою українських козаків у повстаннях **1630-х років.**

Перші міста:

**Острогозький, Харківський,
Сумський, Охтирський, Ізюмський.**

Висновок:

Отже, в процесі національно-визвольних змагань у світогляді козацької еліти відбулася певна еволюція від ідеї козацької автономії до створення суверенної незалежної держави. В основу державотворчого процесу було покладено модель військового територіального поділу та систему організації публічної влади Запорозької Січі. З часом під впливом обставин у житті козацької держави посилювались тенденції переростання демократії в авторитаризм, а республіки в монархію.

Третє навчальне питання

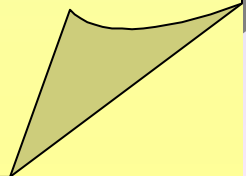
**Громадянська війна та поділ
козацької України на два
гетьманства
(1657-1676 р.).**

Початок доби Руїни та занепад української державності пов'язаний із:

Переяславською радою **18 січня 1654 р.**

«Березневими статтями» **березень 1654 р.**

Різне бачення наступних гетьманів на союз із Московською державою та розвиток українських земель.

1656 р., укладення Віленської угоди
між Річчю Посполитою та Московською
державою, поляки через напад шведів
вимушені були піти на зближення з
московітами.

“Цей договір суперечив «Березневим статтям», українська делегація не була на нього запрошена. Отже питання подальшого зближення з московітами ставилося під сумнів вже Б. Хмельницьким, але він помирає і питання залишається відкритим”.

***Петро Дорошенко
(1627-1698)***

***Гетьман Правобережної
та Лівобережної України в
1665-1676 роках***

ЗАКЛЮЧЕННЯ

У ході національно-визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького відбулися докорінні зміни у житті українського суспільства – у державному устрої, у соціально - економічних відносинах, у духовній сфері.

Унаслідок національно-визвольної війни на українських землях було започатковано державне будівництво, створена боєздатна армія. Під час війни не діяли кріпосницькі закони, вільно розвивалося православ'я. Утім Україна була об'єднана з Московською державою, було покладено початок доби тривалих війн.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!